

Ako chrániť svoje dieťa pred sexuálnym obsahom a sexuálnym obťažovaním na internete

POPIS

Azda najväčšie nebezpečenstvo, ktoré na internete môže ohroziť zdravý psychický a morálny vývin detí a mládeže, predstavujú webové stránky s pornografickou tematikou v podobe textov (reklama, inzeráty, vtipy), fotografií či filmov.

Počítačová pornografia (angl. cyberporn) je mimoriadne úspešná najmä preto, lebo stavia na základných pudoch človeka. Vychádza v ústrety sexuálnym bojkom, ale aj deviantom.

Ďalším nebezpečenstvom, ktoré súvisí s internetovou pornografiou je výrazné ohrozenie detí, ktoré sa môžu stretnúť so sexuálnym obťažovaním, alebo sa u nich môže vyvinúť závislosť na pornografii.

MOŽNÉ PRÍČINY VZNIKU A PRETRVÁVANIA

Najväčšie riziko počítačovej pornografie spočíva v jej ľahkom prístupe deťom. Keďže majú deti zo zákona zakázané kupovať pornografickú literatúru a požičiavať pornografické filmy, stačí sadnúť za počítač, niekoľkokrát kliknúť myšou a možnosti sú neobmedzené, zvlášť ak sú navyše bez dozoru rodičov.

V čase, keď sa deti dostávajú do puberty, téma vzťahov a sexuality pre nich začína byť veľmi prítlačivá. Zaujímajú sa o všetko, skúšajú, čo je atraktívne a tiež čo zaujme opačné pohlavie. Internet je so svojimi možnosťami na komunikáciu a anonymitou na objavovanie sexuality ideálnym priestorom. Tu môžu deti nájsť erotický obsah, ktorý nie je primeraný ich veku.

Namiesto toho, aby sa mladý človek k prirodzenej sexuálnej náklonnosti a sexuálnemu poznaniu dopracoval, dozrel vekom, výchovou, cez prvé lásky, dostáva sa priamo k sexuálnemu aktu, ktorý má byť vyvrcholením lásky a ktorý v takejto, často vulgarizovanej podobe, nemá s láskou nič spoločné. Nečudo, že u týchto mladých ľudí dochádza k stotožneniu sexu s láskou.

Následkom je, že u mužov môže dochádzať k vyšším nárokom na partnerku a tiež k znižovaniu citlivosti na bežné sexuálne podnety. Ženy zase môžu viacej pochybovať o svojom vzhľade a mileneckých schopnostiach. Nadmerné sledovanie pornografie môže viesť k uprednostňovaniu virtuálnych sexuálnych zážitkov pred reálnym partnerským životom v budúcnosti.

VÝCHOVNÉ CHYBY

K základnej výchovnej chybe zo strany rodiča patrí antivzor. To znamená, že keď bude rodič pred dieťaťom pozeráť na rôzne filmy, či časopisy s erotickým či porno obsahom, dieťa bude určite zvedavé a skôr či neskôr nebude mať žiadne zábrany takéto filmy vyhľadávať, či dokonca ich prezentovať aj ďalším deťom, spolužiakom. Takéto správanie zo strany rodičov je o to nebezpečnejšie, že dieťa sa môže o sex ako taký začať zaujímať už vo veľmi skorom, nezrelom veku. Nebude schopné vytvoriť si vlastný, zdravý úsudok a postoj, ale umelo ho preberie z nevhodného správania svojich rodičov. Takéto nezodpovedné, antivzorové správanie rodičov môže u dieťaťa zafixovať sex na úrovni pudového správania bez lásky, čo sa môže v jeho správaní niesť celý život a čo je najhoršie, neskôr aj vo výchove, alebo skôr antivýchove u vlastných detí.

Veľmi vážnou výchovnou chybou zo strany rodičov, je aj zľahčovanie tejto problematiky, najmä vo vzťahu k dieťaťu. Dieťa má dozrievať postupne a žiadna skúsenosť týkajúca sa erotiky a sexuálneho správania by nemala byť urýchľovaná bez ohľadu na vek dieťaťa. Je veľmi dôležité, kto poskytne prvú informáciu. Či je to rodič, ktorý ju odovzdá citlivým a veku primeraným spôsobom alebo je to rodič, ktorý svoje dieťa ponechá napospas rôznym iným informátorom alebo voľne dostupným informáciám z virtuálneho prostredia internetu. Je nebezpečné, ak si dieťa začne vyhľadávať, kombinovať a dopĺňať informácie z internetu bez vedomia a vedenia zo strany zodpovedného rodiča. Mnohokrát je tak vydané do moci rôznym dezinformátorom, sexuálnym predátorom, pedofilom a ďalším individuám s rôznym sexuálno-deviantným správaním, čo môže v psychike dieťaťa narobiť vážne celoživotné škody a traumy. Predčasný záujem o sex či vzťahy zúžené na sex môžu u dieťaťa znamenať aj zvýšené riziko, že v sociálnom kontakte a v správaní vo vzťahu k iným deťom príde k obťažovaniu, znásilneniu, alebo pohlavnému zneužívaniu.

Závažnou chybou vo výchove detí je aj zanedbávanie pravidiel dňa aj vo vzťahu k sledovaniu televízneho obsahu, či internetu. Je určite veľmi nezodpovedné, ak sa malé dieťa môže pozeráť na televízne vysielanie, napr. aj po 21. hodine. Okrem toho, že bude na druhý deň ráno v škole nesústredené, nervózne a možno aj nepripravené. Určite nezíska vedomosti primerané svojmu veku z televízneho obsahu, v ktorom sa objavuje násilie, či z vulgarizovaných sexuálne scény.

Dieťa by malo mať jasné pravidlá, čo a kedy má urobiť, pozeráť a samozrejme kedy má ísť spať. V praxi sa často stáva, že deti sa v škole vychvaľujú na čo všetko sa večer, bez rodiča, alebo žiaľ aj s rodičom pozerali. Ide často o rôzne horory, kriminálky a akčné filmy, ale aj filmy s erotickým zameraním, čo je veľmi zarážajúce, nezodpovedné, neodpustiteľné a čo deťom v ich morálnom vývine veľmi ubližuje.

Všetci zodpovední rodičia by mali mať sústavný prehľad o tom, kde a u koho ich deti trávia voľný čas. Mali by mať základnú vedomosť o tom, či rodina, kde ich deti často chodia napr. za spolužiakmi nie je riziková, v zmysle k voľnejším mravom a pod. Pokiaľ tomu tak je, treba deti rozhodne ochrániť a takéto kontakty a návštevy treba jednoducho zakázať.

Závažnou výchovnou chybou a rizikom je v tomto kontexte aj to, ak sú deťom v nezakódovanom móde dostupné rôzne erotické programy, či pornografické kanály v televízii, dokonca aj v denných hodinách.

Zvlášť extrémne, odsúdeniahodné a trestuhodné je správanie rodičov, ktorí u vlastného dieťaťa zámerne a cielene urýchľujú záujem o sex a sexuálne správanie rôznym spôsobom, napr. len preto, aby sa s touto životnou skúsenosťou dieťa

stotožnilo, aby sa mu takéto správanie zdalo byť prirodzené a mohli ho čo najskôr začať predávať pedofilom na prostitúciu i cez internet. Takíto rodičia si deti nezaslúžia mať, ani vychovávať a preto patria do väzenia.

NÁPRAVA A RIEŠENIA

Aby rodičia ochránili svoje deti pred rizikami a nevhodným obsahom, ktorý sa nachádza na internete, mali by dodržiavať nasledujúce zásady:

- získať si dôveru dieťaťa,
- naučiť sa ho počúvať,
- venovať mu dostatok času, čím sa dá predísť aj nude,
- dieťa treba adekvátne zapájať do činností v rodine,
- podporovať ho v zdravých záujmoch, záľubách, koníčkoch pestovaných vo voľnom čase,
- podporovať jeho kontakty so zdravou spoločnosťou vrstovníkov.

Rodičia by mali posilňovať zdravé sebavedomie dieťaťa tak, že by sa mali k nemu správať ako k jedinečnej a výnimočnej bytosti, rešpektujúc jeho pocity a názory. Mali by mu dokazovať, že je pre nich nesmierne cenné také, aké je. Takto bude aj dieťa vnímať seba ako hodnotnú bytosť a nebude natoľko závislé od hodnotenia ostatných a ich prijatia. Dieťa, ktoré o sebe menej pochybuje, dokáže ľahšie odolávať tlaku skupiny, rozhoduje sa viac podľa seba, vie posúdiť, čo je správne a čo nie. Vie sa lepšie obrániť a ľahšie vie potom odmietnuť aj to, čo mu je nepríjemné.

Rodičia, ktorým záleží na zdravej výchove dieťaťa, by sa s ním mali vedieť porozprávať aj o citlivých témach súvisiacich so sexuálnym obsahom a sexuálnym obťažovaním na internete. Mali by sa snažiť byť otvorení a nekritickí voči jeho názorom a postojom, zaujímať sa, čo si myslí. Dohodnúť sa spolu na pravidlách, ktoré bude dodržiavať (napr. používanie detských četov, komunikácia len s rodinnými príslušníkmi a kamarátmi, nezverejňovanie fotografií...). Dieťa sa zaviazne k dodržiavaniu obmedzení, rodičia zase k tomu, že mu budú dôverovať a tiež rešpektovať jeho súkromie. Rozhovory, odpovede i pravidlá treba priebežne prispôsobovať veku dieťaťa.

Deťom treba vysvetliť, že ak sa aj dostanú do nepríjemnej situácie, či konfrontácie napr. so sexuálnym deviantom, nie sú povinné jeho požiadavky plniť. Ak im príde ťažké povedať jednoznačné nie, rodičia by mali deti aspoň naučiť, že na internete môžu akúkoľvek konverzáciu kedykoľvek ukončiť. Je dôležité, aby sa potom o takejto skúsenosti, či udalosti nebáli komunikovať, aby ste mohli vo veci ďalej konať a nahlásiť príslušným inštitúciám.

Ďalším opatrením, možnosťou, ako deti ochrániť pred nevhodným obsahom na internete, je zaheslovanie počítača. Rodičia sa môžu s deťmi dohodnúť, že im ho odheslujú, len ak budú doma, pod dohľadom. S deťmi sa môžu dohodnúť aj na takom pravidle, že na internete budú vhodné a zaujímavé stránky vyhľadávať spolu s dieťaťom alebo mať o pohybe na internetových stránkach aspoň prehľad, postupne ich naučiť, aby boli aj sami sebe cenzorom. Dôležité je aj obmedzenie „nekonečného“ surfovania po internete. Dieťaťu treba vymedziť pevne stanovený čas pred počítačom. Niečo iné sú úlohy a povinnosti, ktoré si musí splniť do školy, online vzdelávanie a niečo iné je zábava, ktorá sa nesmie zvrhnúť na bezhlavé preklikávanie po rôznych stránkach i s nevhodným a nebezpečným obsahom. Pokiaľ majú rodičia v televízii, alebo v počítači naladené televízne pornografické stanice, čo môže byť pre deti, mládež a ich mravný vývin tiež veľmi významným ohrozením, treba ich jednoducho zablokovať, zmazať.

ODPORÚČANIA, ODKAZY A KONTAKTY

Rodičia sú najdôležitejší vychovávateľia v živote dieťaťa. Okrem pravidiel dňa, vytváraníu vhodného a podnetného rodinného prostredia a zázemia, by mali byť veľmi citliví a zaujímať sa aj o to, čo deti sledujú či už na internete, alebo v televízii. Pokiaľ sú natoľko vyťažení, že dieťaťu nevedia poskytnúť plnohodnotný výchovný servis, je možné využiť aj rôzne hodnotné možnosti v rámci mimoškolských voľnočasových aktivít. Na stránkach škôl, mesta či obce je možné nájsť veľa ponúk, ako zmysluplne a zdravo naplniť voľný čas vhodne a primerane k veku dieťaťa.

Pokiaľ rodič potrebuje pomôcť nastaviť pravidlá pre svoje dieťa, alebo nemá skúsenosť ako to spraviť vhodným, dobrým a veku primeraným spôsobom, môže prísť aj do centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, kde mu radi pomôžeme.

Na záver chcem zdôrazniť, že akékoľvek zneužívanie detí na výrobu pornografických materiálov je trestné, rovnako ako aj šírenie alebo vlastníenie takýchto materiálov. Ak rodič natrafí na internete na detskú pornografiu, musí ju bezodkladne nahlásiť na políciu a anonymne na stránke [Stopline.sk](http://stopline.sk). Chránite tak všetky deti.

Literatúra:

BILEWICZ, J., *Pornografia – najväčšie ohrozenie*, [online]. [cit. 2020-05-02]. Dostupné na internete: <https://www.truechristianity.info/sl/articles/article_sl_0308.php>

KUNÁK, S., *Nebezpečenstvo internetovej pornografie*, *Sereďské noviny*, Mesto Sereď, 2012, [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné na internete: <https://www.sered.sk/subory/138/20180815163601_januar-2012_5b743a5166ee27.75374088.pdf>

KUNÁK, S., *Nebezpečenstvo z internetu*, *Život v Hlohovci*, Mesto Hlohovec, 2007, [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné na internete: <<http://zivot.hlohovecko.sk/?clanok=839&cislo=51&slovo=vci>>

KUNÁK, S., *Vybrané možnosti primárnej prevencie negatívnych vplyvov na deti a mládež*, DAVIDknihy, o. z., Hlohovec, 2019, s.141. ISBN 978-80-972464-2-6

pomoc.sk, [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné na internete: <<http://www.pomoc.sk>>

postoj.sk, *Ako môže sledovanie internetovej pornografie viesť k závislosti*, [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné na internete: <<https://blog.postoj.sk/34932/ako-moze-sledovanie-internetovej-pornografie-viest-k-zavislosti>>

stopline.sk, [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné na internete: <<http://www.stopline.sk>>

zodpovedne.sk, *Ohrozenie, sexualita na internete*, [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné na internete: <<https://www.zodpovedne.sk/index.php/sk/ohrozenia/sexualita-na-internete>>